

KANADA - Public Sector Integrity Commissioner

Urząd Komisarza ds. Uczciwości w Sektorze Publicznym został powołany do życia na mocy ustawy o ochronie urzędników państwowych składających doniesienia (Public Servants Disclosure Protection Act), która weszła w życie 15 kwietnia 2007 r. Ustawa ta określa procedurę ujawniania wykroczeń, które mają miejsce w sektorze publicznym, oraz ochronę osoby, która tego dokonuje.

Za wykroczenia, w myśl ustawy, uznawane są następujące czyny:

- złamanie jakiejkolwiek ustawy parlamentu, ustawy parlamentów prowincji i terytoriów Kanady; oznacza to także złamanie wszelkich przepisów wykonawczych ustanowionych na mocy tych ustaw;
- niewłaściwe gospodarowanie publicznymi funduszami lub mieniem publicznym;
- poważne błędy w zarządzaniu;
- działanie lub zaniechanie, które powoduje poważne zagrożenie dla zdrowia, bezpieczeństwa lub życia ludzi bądź dla środowiska naturalnego;

- poważne naruszenie kodeksu postępowania urzędnika publicznego lub kodeksów obowiązujących w poszczególnych instytucjach;
- doradzanie lub namawianie kogoś do popełnienia wykroczeń wymienionych powyżej.

Komisarz, jako przedstawiciel parlamentu Kanady, powoływany jest uchwałą obu jego izb. Jest odpowiedzialny bezpośrednio przed parlamentem i jemu składa raporty ze swej działalności. Komisarz w swojej pracy wspierany jest przez zastępcę oraz Urząd Komisarza. Na zastępcę mogą zostać scedowane wszystkie uprawnienia Komisarza, poza możliwością składania raportu władzom ustawodawczym i parlamentowi. Urząd odpowiedzialny jest za obsługę prawną, administracyjną i dochodzeniową Komisarza.

W swojej działalności Urząd Komisarza dąży do uczynienia z Kanady światowego lidera w promowaniu uczciwości w miejscu pracy. Ponadto współpracuje z instytucjami rządowymi w zapobieganiu wykroczeniom w miejscu pracy oraz buduje efektywne i wiarygodne środowisko, w którym wszyscy obywatele w dobrej wierze mogą zgłaszać swoje obawy o to, że doszło do wykroczenia. W tym celu nie zaniedbuje też prewencji, jako że tworzy alternatywne rozwiązania dla już istniejących oraz prowadzi działalność edukacyjną w zakresie wartości etycznych. Tymi wartościami są: rzetelność, szacunek, uczciwość i profesjonalizm.

Urząd Komisarza zapewnia środki i mechanizmy, które umożliwiają urzędnikom państwowym ujawnianie potencjalnych wykroczeń w ich miejscu pracy. Zarazem też zapewnia im ochronę przed ewentualnymi szykanami za ich czyn. Ustawa nakłada na Komisarza 5 głównych obowiązków:

- przyjmowanie doniesień o wykroczeniach w sektorze publicznym lub z nim związanych, dokonanych przez obywateli Kanady;
- wszczynanie dochodzeń w sprawie tych doniesień, i informowanie o wynikach swojego postępowania zwierzchnika odpowiedniej instytucji oraz – jeśli uzna za stosowne – formułowanie propozycji działań naprawczych;
- egzekwowanie zakazu szykan na funkcjonariuszach publicznych poprzez przyjmowanie powiadomień o takich praktykach;
- wszczynanie dochodzeń w sprawie szykan; w ramach tych dochodzeń komisarz może próbować doprowadzić do pojednania stron poprzez naprawę wyrządzonej szkody, a jeśli to nie przyniesie skutku, złożyć wnioski do Trybunału ds. Ochrony Urzędników Państwowych Składających Doniesienia, by ten zbadał, czy szykany faktycznie miały miejsce oraz by nakazał podjęcie odpowiednich kroków naprawczych;
- składanie sprawozdania przed parlamentem.

Komisarz upoważniony jest również do zagwarantowania dostępu do pomocy prawnej za kwotę w wysokości do 1,5 tysiąca dolarów kanadyjskich każdemu obywatelowi Kanady, który rozważa złożenie doniesienia o jakimś wykroczeniu. Możliwość uzyskania tej pomocy dotyczy również urzędników publicznych rozważających złożenie do Urzędu Komisarza doniesienia w sprawie szykan, których doświadczają, lub osób zaangażowanych w dochodzenie wszczęte na podstawie ustawy o ochronie urzędników państwowych składających doniesienia.

Źródło: <http://www.psic-ispc.gc.ca>